

Dosarul nr.2r-277/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (S. Daguța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

## DECIZIE

05 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Oleg Sternioală  
Galina Stratulat  
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Andrei Zdibneac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin de Microfinanțare „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Zdibneac privind încasarea sumei și acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac împotriva Întreprinderii cu Capital Străin de Microfinanțare „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015,

împotriva încheierii din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Andrei Zdibneac prin intermediul avocatului Dumitru Buliga,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017, Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva lui Andrei Zdibneac, solicitând încasarea sumei de 16175,42 de lei cu titlu de împrumut, a sumei de 1507,98 lei cu titlu de dobîndă contractuală, a sumei de 12135,60 de lei cu titlu de comision de monitorizare, a sumei de 425 de lei cu titlu de comision de administrare, a sumei de 975 de lei cu titlu de penalitate, a sumei de 837 de lei, cu titlu de dobîndă de întîrziere, ce rezultă din contractul de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015, compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 991,68 de lei pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii în judecată și 500 de lei pentru citarea pîrîtului prin intermediul executorului judecătoresc.

La 17 noiembrie 2017 Andrei Zdibneac a depus acțiune reconvențională împotriva Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. solicitînd constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015 încheiat între Î.C.S.

„Easy Credit” S.R.L. și Andrei Zdibneac, aplicarea efectelor nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015 cu readucerea părților la poziția inițială prin stingerea obligațiilor reciproce prin compensarea în mărimea sumei datorate reciproc în valoare de 12 523 de lei (f.d. 64-69).

Prin hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. împotriva lui Andrei Zdibneac.

S-a încasat de la Andrei Zdibneac în beneficiul Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. suma de 15675,42 de lei cu titlu de împrumut, suma de 1507,98 lei cu titlu de dobândă contractuală, suma de 425 de lei cu titlu de comisionul de administrare, suma de 975 de lei cu titlu de penalitate, suma de 837 de lei cu titlu de dobânda de întârziere, ce rezultă din contractul de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015, precum și cheltuielile de judecată în suma de 582,61 de lei pentru taxa de stat și suma de 500 de lei pentru înmânarea actelor de procedură și citare prin executorul judecătoresc, iar în total suma de 20 503,01 lei.

Cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. împotriva lui Andrei Zdibneac privind încasarea sumei de 500 de lei cu titlu de împrumut și sumei de 12135,60 de lei cu titlu de comision de monitorizare, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac împotriva Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. s-a admis parțial și s-a constatat nulitatea absolută a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015 (Partea 1, condiții speciale) încheiat între Andrei Zdibneac și Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. în partea stabilirii obligației împrumutatului de a plăti comisionul de monitorizare în mărime 3,29% lunar de la suma inițială a împrumutului.

În rest acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac împotriva Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Andrei Zdibneac în beneficiul statului sumă de 31,40 lei cu titlu de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în prezenta cauza civilă.

S-a autorizat pătrunderea forțată a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia și/sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului, la executarea prezentei hotărâri.

La 18 iulie 2018 Andrei Zdibneac, reprezentat de avocatul Dumitru Buliga a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La 27 iulie 2018 Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Andrei Zdibneac, prin intermediul avocatului Dumitru Buliga și de către Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a apelurilor motivate, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovezile de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei fiecare, pînă la data de 08 februarie 2019, inclusiv.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de către Andrei Zdibneac privind scutirea de la plata taxei de stat.

S-a acordat termen apelantului Andrei Zdibneac pentru a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei, pînă la 15 martie 2019, inclusiv, iar în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Andrei Zdibneac prin intermediul avocatului Dumitru Buliga, împotriva hotărîrii Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana din 28 iunie 2018.

Totodată prin încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat pe rol apelul declarat de către Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. împotriva hotărîrii Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana din 28 iunie 2018.

La 09 aprilie 2019 Andrei Zdibneac a declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în fond.

În motivarea recursului a indicat că cererea de apel conținea solicitarea privind scutirea de la plata taxei de stat, avînd în vedere calitatea sa de consumator într-un raport cu un profesionist, care însă a fost respinsă cu acordarea termenului suplimentar de achitare a taxei de stat.

La 19 martie 2019 Curtea de Apel Chișinău, în lipsa părților, a dispus prin încheiere restituirea cererii pentru neîndeplinirea indicațiilor, neachitarea taxei de stat în termenul acordat. Astfel, recurentul a fost privat ilegal de dreptul de atac, iar circumstanțele descrise i-au devenit cunoscute doar din încheierea de restituire a apelului, recepționată la 26 martie 2019.

A indicat că potrivit Legii privind protecția consumatorilor, consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale. Contractele de împrumut încheiate cu consumatorii urmează a fi examinate sub aspectul legalității lor, prin prisma acestei legi. La fel și prin Directiva 2008/48/CE din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori transpusă în dreptul intern prin Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Restituirea cererii de apel din motive neimputabile apelantului îngrădește dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil. Totodată, Andrei Zdibneac nu a avut condiții necesare și suficiente să-și valorifice efectiv drepturile acordate de lege, deși a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces, fiind recepționată de Andrei Zdibneac la 26 martie 2019 (f.d. 170).

Prin urmare, recurentul Andrei Zdibneac a declarat recursul la 09 aprilie 2019, în termenul prevăzut de lege.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Din actele cauzei rezultă că la 18 iulie 2018, Andrei Zdibneac, reprezentat de avocatul Dumitru Buliga a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 112).

În conformitate cu art. 365 alin.(1) lit.d), (1<sup>1</sup>), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, iar art.369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin încheierea din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Andrei Zdibneac, prin intermediul avocatului Dumitru Buliga și de către Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a apelurilor motivate, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovezile de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei fiecare, pînă la data de 08 februarie 2019, inclusiv (f.d. 128-131).

Încheierea instanței de apel din 28 decembrie 2018 prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, a fost expediată în adresa apelanților (f.d. 132).

La 08 februarie 2019 Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. a înlăturat neajunsurile stabilite prin încheierea de a nu da curs din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, și anume a înregistrat în cancelaria instanței cererea de apel motivată, cu anexarea ordinului de plată a taxei de stat în sumă de 495,84 de lei (f.d.133-139).

Totodată și apelantul Andrei Zdibneac la 08 februarie 2019 a înlăturat doar parțial neajunsurile stabilite prin încheierea din 28 decembrie 2018, și anume a înregistrat cererea de apel motivată (f.d. 140-149).

Prin cererea înregistrată la 08 februarie 2019 Andrei Zdibneac a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, indicând că urmează a fi scutit de la plata taxei de stat, așa cum consumatorii sunt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale (f.d. 150-151).

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de către Andrei Zdibneac privind scutirea de la plata taxei de stat.

S-a acordat termen apelantului Andrei Zdibneac pentru a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei, pînă la 15 martie 2019, inclusiv. S-a menționat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

S-a explicat părților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces (f.d. 154-157).

Încheierea instanței de apel din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa apelantului Andrei Zdibneac și avocatului Dumitru Buliga (f.d. 158), fiind recepționată de avocatul Dumitru Buliga la 04 martie 2019 (f.d. 160), iar scrisoarea expediată în adresa lui Andrei Zdibneac a revenit cu mențiunea nereclamat (f.d. 159).

Din motiv că apelantul nu a achitat taxa de stat în mărime de 495 de lei, stabilită prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 martie 2019 a fost restituită cererea de apel depusă de Andrei Zdibneac, prin intermediul avocatului Dumitru Buliga (f.d. 161-164).

Drept motiv de declarare a recursului, recurentul a indicat că dînsul a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea de a nu da curs, fără însă a prezenta dovada de achitare a taxei de stat, așa cum litigiul în cauză este un litigiu ce ține de apărarea drepturilor consumatorilor într-un raport cu un profesionist, reglementat de Legea nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori și Legea cu privire la protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, iar obligarea achitării taxei de stat la depunerea apelului este neîntemeiată și contravine prevederilor art.85 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Conform art.85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de protecție a drepturilor consumatorilor.

Potrivit art. 3 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013, contractul de credit pentru consumatori este contractul prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amîinare la plată, împrumut sau alte facilități similare, cu excepția contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci cînd consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor.

Consumatorul în cazul dat este persoana fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională.

Reieșind din contractul de împrumut nr.5688366453 din 30 decembrie 2015, creditorul Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. a acordat consumatorului Andrei Zdibneac un

împrumut în sumă de 22 000 de lei pe un termen de 24 luni, pentru necesități personale (f.d. 14-16).

Raportînd relațiile contractuale menționate la prevederile art.3 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013, Colegiul constată că contractul de împrumut nr.5688366453 din 30 decembrie 2015 încheiat între Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. și Andrei Zdibneac este de fapt un contract de credit pentru consumatori, necătînd la denumirea acestuia, deoarece în contract expres se indică scopul împrumutului bănesc este „personal”, or excepția de la prevederile art.3 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013, este ca împrumutul bănesc să fie utilizat în scop legat de activitatea de antreprenor sau cea profesională, ceea ce la caz nu s-a stabilit.

Totodată Colegiul menționează că în informații standard privind creditul pentru consumatori din 30 decembrie 2015, semnat de către Andrei Zdibneac, expres se face trimitere la Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Prin urmare prevederile acestei legi guvernează contractul de împrumut nr.5688366453 din 30 decembrie 2015 încheiat între Î.C.S. „Easy Credit” S.R.L. și Andrei Zdibneac (f.d. 17).

Conform art.1 și art.26 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013, scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar pentru asigurarea protecției intereselor economice ale consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea creditelor de consum, precum și prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori, iar autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori este Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Astfel prin prisma art. 31 alin. (2) din Legea cu privire la protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, consumatorii sînt scutiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul consideră că încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Andrei Zdibneac, prin intermediul avocatului Dumitru Buliga, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite și anume a dovezii de plată a taxei de stat, urmează a fi casată cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Așa fiind, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art.427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Andrei Zdibneac.

Se casează încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin de Microfinanțare „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Zdibneac privind încasarea sumei și, acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac împotriva Întreprinderii cu Capital Străin de Microfinanțare „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh